



**Rzecznik
Finansowy**

www.rf.gov.pl

Ubezpieczenia zwierząt domowych



Warszawa, wrzesień 2024

Co to jest ubezpieczenie zwierząt domowych?

Ubezpieczenie zwierząt domowych to dobrowolna umowa ubezpieczenia lub dodatkowe rozszerzenie ochrony (klauzula) w innej polisie (np. OC w życiu prywatnym lub mieszkaniowej) na podstawie, której Zakład Ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej związanej z posiadaniem zwierząt domowych. Prawa i obowiązki każdej ze stron umowy ubezpieczenia i zakres odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń określają Ogólne Warunki Ubezpieczenia (dalej także jako: O.W.U.).

W zależności od wybranej oferty umowa ubezpieczenia zwierzęcia domowego może oznaczać kompleksowy pakiet ubezpieczeniowy:

- ubezpieczenie kosztów leczenia będących następstwem choroby lub schorzeń na jakie cierpi zwierzę,
- ubezpieczenie kosztów leczenia w razie nieszczęśliwego wypadku i nagłego zachorowania zwierzęcia,
- ubezpieczenie na pokrycie szkód majątkowych i osobowych spowodowanych przez zwierzę,
- ubezpieczenie na pokrycie kosztów poniesionych w związku z poszukiwaniem zagubionego lub skradzionego zwierzęcia,
- ubezpieczenie kosztów związanych ze śmiercią zwierzęcia,
- ubezpieczenie kosztów opieki nad zwierzęciem i Assistance,
- inne dodatkowe świadczenia

albo obejmować jedynie określone ryzyko ubezpieczeniowe np. wyłącznie leczenie obrażeń zwierzęcia powstałe w wyniku nieszczęśliwego wypadku.

Jakie zwierzę można ubezpieczyć w ramach umowy ubezpieczenia zwierząt domowych?

W świetle Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt za zwierzęta domowe uważa się „zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza” czyli najczęściej w praktyce psy, koty, chomiki i świnki morskie, króliki czy ptaki.

Potoczne rozumienie pojęcia zwierzę domowe wydaje się jednak znacznie szersze i obecnie obejmuje również zwierzęta, które tradycyjnie na terenie Polski nie były domowymi pupilami, a obecnie coraz częściej pojawiają się w domach jako pupil jak np. małpki, węże i inne gady, pająki, ślimaki czy jeże.

Należy zauważyć, że Zakłady Ubezpieczeń w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia wskazują swoje definicje zwierzęcia domowego i dlatego każdorazowo - przed zawarciem umowy - należy się z nimi zapoznać.

Zazwyczaj jako zwierzę domowe definicje zawarte w O.W.U. wskazują: „psa” albo „psa i kota” bądź podkreślają, że chodzi o konkretne wskazane udomowione zwierzęta (oprócz psa i kota np. chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie, ryby akwariowe, fretki, szynszyle, myszokoczki, myszy, szczury, króliki). Niektóre umowy zawierają dodatkowe wymogi np. podając, że za psa uważa się „psa wskazanego w polisie który ma wszczepiony czip z przypisanym do niego unikalnym numerem”.

Czasami wskazywane są dodatkowe warunki zawarcia umowy ubezpieczenia np. określony wiek zwierzęcia (np. 2 miesiące do 8 lat). Należy podkreślić, że ubezpieczeniem zwierząt domowych nie można objąć zwierząt hodowlanych i gospodarskich (konie, bydło, owce, kozy, trzoda chlewna, zwierzęta futerkowe, pasieki, ryby hodowlane).

Z możliwości ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia zwierząt domowych wyłączone są także zwierzęta trzymane w celach handlowych, a także zwierzęta wykorzystywane do pracy w ratownictwie, Policji, Straży Granicznej, Siłach Zbrojnych, wykorzystywane do celów naukowych i edukacyjnych.

Często wyłączone są także psy ras agresywnych. W przypadku jednak gdy ubezpieczyciel dopuszcza możliwość ubezpieczenia takich zwierząt związane jest to z wyższą składką. Zazwyczaj O.W.U. nie wyłączają możliwości ubezpieczenia psów przewodników czy psów wykorzystywanych do dogoterapii.

W jakich przypadkach właściciel odpowiada za zwierzę domowe?

Właściciel zwierzęcia domowego w Polsce nie ma obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia. Jednakże, należy pamiętać, że zgodnie z art. 431 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (k.c.) *„Kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabłąkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy”*.

Chowający zwierzę lub posługujący się nim, a zatem nie tylko właściciel, mający pod stałą (trwałą, a nie np. grzecznościową czy okazjonalną) pieczę (władztwem) zwierzę, może ponieść konsekwencje, np. w przypadku pogryzienia przez psa osoby trzeciej lub innego psa albo zniszczenia rzeczy osoby trzeciej np. podrapanie drzwi od mieszkania sąsiada/ pogryzienie drogich butów gościa właściciela psa. Aby pociągnąć do odpowiedzialności chowającego zwierzę, które wyrządziło szkodę, wystarczające jest wykazanie szkody przez zwierzę, zaś chowający zwierzę, aby uwolnić się od odpowiedzialności będzie musiał wykazać dochowanie należytej staranności w nadzorze nad zwierzęciem. Jednakże nawet w przypadku dochowania staranności chowający

zwierzę może ponieść odpowiedzialność, jeśli przemawiają za tym względy **słuszności**. Ponadto, właściciel zwierzęcia odpowiada także w zupełnie innych przypadkach np. gdy dojdzie do zalania mieszkania sąsiada w wyniku zawinionego stłuczenia lub pęknięcia akwarium z rybkami.

Oczywiście to właściciel zobowiązany jest do leczenia zwierzęcia, za które jest odpowiedzialny, a które zachorowało lub uległo nieszczęśliwemu wypadkowi, jak również pokrycia kosztów związanych z pochówkiem. Również właściciel musi pokryć koszty poszukiwania zaginionego zwierzęcia, a także koszty opieki nad nim, jeżeli np. sam jest hospitalizowany i nie ma nikogo kto mógłby zająć się w tym czasie zwierzęciem. Nie dziwi zatem rosnąca liczba ofert ubezpieczeń zwierząt domowych, jak również coraz liczniejsze na rynku ubezpieczenia specjalnie zwierząt domowych.

Co jest przedmiotem umowy ubezpieczenia zwierząt domowych? Jaki zakres mają ubezpieczenia zwierząt?

Przedmiot ubezpieczeń zależy od wybranej przez właściciela zwierzęcia umowy ubezpieczenia. To Ogólne Warunki Ubezpieczenia określają w szczególności prawa i obowiązki każdej ze stron umowy ubezpieczenia i zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń. Przedmiotem ubezpieczenia najczęściej są:

- koszty leczenia zwierzęcia będące następstwem choroby lub schorzeń na jakie cierpi zwierzę lub w razie nieszczęśliwego wypadku i nagłego zachorowania,
- szkody majątkowe i osobowe spowodowane przez zwierzę,
- koszty poniesione w związku z poszukiwaniem zagubionego lub skradzionego zwierzęcia,
- koszty związane ze śmiercią zwierzęcia,
- koszty nabycia nowego zwierzęcia, jeśli poprzednie objęte ochroną zostało skradzione lub poniosło śmierć w następstwie nieszczęśliwego wypadku.

Należy podkreślić, że inny będzie przedmiot i zakres ubezpieczenia, gdy zawarliśmy umowę ubezpieczenia domu/mieszkania z dodatkową klauzulą ubezpieczenia zwierząt domowych (zwierzęta są wówczas ubezpieczone jako „mienie ruchome”), a inny, gdy jest to specjalna umowa dedykowana zwierzętom domowym, które są bliższe zaspokojeniu szerszych potrzeb ubezpieczeniowych w tym zakresie.

Jakie wyłączenia odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń wskazywane są w umowach ubezpieczenia zwierząt domowych?

W umowie ubezpieczenia zwierząt domowych – poza wyłączeniami stosowanymi w większości umów ubezpieczenia takimi jak np. wyłączenie odpowiedzialności za szkody zaistniałe na skutek wojny czy aktów terroru – Zakłady Ubezpieczeń wyłącza swoją odpowiedzialność za:

- szkody wyrządzone umyślnie czy też powstałe wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub jego Osoby bliskie,
- szkody powstałe wskutek niewłaściwej pielęgnacji zwierzęcia i braku zapewnienia mu warunków bytowych określonych w Ustawie o ochronie zwierząt,
- szkody powstałe z uwagi na udział zwierzęcia w polowaniu, udział w psim zaprzęgu lub zorganizowanych walkach psów,
- szkody powstałe wskutek zaniechania obowiązkowych szczepień,
- określone choroby np. wścieklizna, SARS-COV-2 i jego mutacje,
- określone zabiegi, badania i leczenia wprost wyliczone w danym O.W.U. - można tu wskazać np.: leczenie zaburzeń behawioralnych, rehabilitacja i zakup protez, szczepień, wszelkich zabiegów profilaktycznych, usuwania pasożytów zewnętrznych i wewnętrznych, usuwania kleszczy, radioterapii, laseroterapii, sterylizacji/kastracji, leczenia związanego z reprodukcją, ciąży urojonej, prowadzenia ciąży i porodu, leczenia stomatologicznego, przeszczepu narządów, w tym

związanym z nim opieką przed i pooperacyjną, zabiegów kosmetycznych, operacji plastycznych,

- śmierć zwierzęcia wskutek leczenia przez osoby bez czynnego prawa do wykonywania zawodu weterynarza lub niezastosowania się do zaleconego przez lekarza weterynarii leczenia,
- nieszczęśliwy wypadek/chorobę, powikłania lub zaostrzenia tej choroby /chorobę będącą następstwem schorzeń lub stanów chorobowych zdiagnozowanych, leczonych (w tym zaleconych do leczenia) bądź jedynie zaobserwowanych u zwierzęcia – jeżeli te zdarzenia zaistniały przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej.

Na jakie pozostałe ograniczenia odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia zwierząt domowych zwrócić uwagę?

Zawierając umowę ubezpieczenia dobrowolnego należy zwrócić uwagę na ograniczenia odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń opisane w umowie, takie jak:

Suma ubezpieczenia - jest to maksymalna kwota (maksymalny limit) do której Ubezpieczyciel odpowiada tj. wypłaca świadczenia określone w polisie. Podpisując umowę należy przemyśleć jaka suma ubezpieczenia zapewni ochronę i przejrzeć oferty najlepiej kilku Zakładów. Należy pamiętać, że Zakład Ubezpieczeń nie wypłaci świadczeń powyżej sumy ubezpieczenia. Udział własny – wskazana w polisie kwota pomniejszająca odszkodowanie, którą pokrywa Ubezpieczający we własnym zakresie. W zależności od oferty Zakład Ubezpieczeń pokryje koszty leczenia np. powyżej jednorazowego udziału własnego 300 zł lub powyżej określonego procentu kosztów leczenia (np. 10%).

Karencja – zastrzeżony okres oczekiwania od zawarcia umowy, w czasie którego Ubezpieczyciel nie odpowiada. Należy mieć świadomość, że Ubezpieczyciel może nie pokryć kosztów powstałych w ciągu 30. lub nawet więcej dni (w zależności od postanowień O.W.U.) po podpisaniu polisy mimo wystąpienia choroby, a ponadto może potrącić wspomniany wyżej udział własny.

Czy Zakład Ubezpieczeń pokryje koszty leczenia pupila za granicą?

Zakłady Ubezpieczeń pokrywają najczęściej koszty leczenia na terenie Polski. W przypadku ubezpieczenia OC właściciela zwierzęcia odpowiedzialność ograniczona jest zwykle do terenu Europy. Informacja w tym zakresie znajduje się w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia. Jeżeli więc planujemy wyjeżdżać ze zwierzęciem za granicę należy rozważyć zakup odpowiedniego ubezpieczenia turystycznego, uwzględniającego również pomoc Ubezpieczyciela za granicą np. Assistance na wypadek niemożności opiekowania się zwierzęciem w przypadku hospitalizacji jego właściciela w razie zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, pokrycie nagłych kosztów leczenia psa za granicą czy odpowiedzialność OC za szkody spowodowane przez zwierzę. Należy, w tym miejscu podkreślić, że są kraje które wymagają np. ubezpieczenia OC za szkody spowodowane przez zwierzę.

Jak kupić ubezpieczenie zwierząt domowych?

Ubezpieczenie zwierząt domowych można wykupić jako dodatkową opcję do np.:

- polisy mieszkaniowej,
- polisy OC w życiu prywatnym,
- ubezpieczenia turystycznego,

o ile w polisie jest wskazana dodatkowa klauzula ubezpieczenia zwierząt domowych.

Ponadto, można kupić specjalnie dedykowane ubezpieczenie zwierząt np. psa lub kota. W Polsce najpopularniejszym wyborem jest ubezpieczenie zwierzęcia domowego w ramach polisy mieszkaniowej bądź OC w życiu prywatnym, gdyż jest to tańsza opcja. Nawet jednak ubezpieczenie zwierząt w ramach polisy mieszkaniowej może mieć różny zakres – w niektórych jest zawarta oddzielna szersza klauzula ubezpieczenia zwierząt domowych, a w innych zwierzęta są wyliczone jako „mienie ruchome”. Wraz ze zmianami pokoleniowymi oraz coraz większym znaczeniem zwierząt, które niejednokrotnie zaczynają być traktowane jak członkowie rodziny, a także ze względu ciągle rosnące koszty leczenia i innych usług związanych ze zwierzętami coraz większą popularność zdobywają ubezpieczenia specjalnie dedykowane zwierzętom domowym, mimo iż oznacza to wyższą składkę.

Jak wybrać ubezpieczenie dla zwierząt domowych? O czym należy pamiętać?

Najpierw zastanów się jakiego ubezpieczenia potrzebujesz - może w konkretnym indywidualnym przypadku, w zupełności wystarczająca będzie podstawowa ochrona a może szczególne obawy o swojego pupila?

Być może posiadamy zwierzę niewychodzące i wolimy pokryć okazjonalne koszty leczenia i inne związane ze zwierzęciem niż opłacać składkę. Jeżeli jednak kilka niespodziewanych wizyt u weterynarza w krótkim czasie połączonych z koniecznością pokrycia np. kosztów operacji i opieki pooperacyjnej pupila może poważnie naruszyć budżet domowy to powinno się rozważyć specjalne, dedykowane ubezpieczenie. Dlatego też trzeba porównać i przeanalizować dokładnie oferty dostępne na rynku. Nie można zapominać o szczegółowym zapoznaniu się z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia. Jeżeli czegoś nie rozumiemy warto skontaktować się z Zakładem Ubezpieczeń lub pośrednikiem. Jedynie przemyślany wybór ubezpieczenia zapewni odpowiednią ochronę.

Co zrobić po wystąpieniu szkody z ubezpieczenia zwierząt domowych?

Należy pamiętać, że Ogólne Warunki Ubezpieczenia wskazują w jaki sposób postępować po zaistnieniu szkody. Przede wszystkim Ubezpieczający zgodnie z art. 826 k.c. jest zobowiązany w miarę możliwości **zapobiec zwiększeniu się szkody i ograniczyć jej konsekwencje**.

Ponadto, zgłoszenia szkody należy dokonać bez zbędnej zwłoki np. poprzez uzupełnienie formularza na stronie internetowej ZU/ infolinię/pisemnie. Po zgłoszeniu szkody należy dostarczyć pełną dokumentację potwierdzającą zaistnienie szkody i jej wysokość. Należy zwrócić uwagę, że w umowach Zakłady Ubezpieczeń zastrzegają, że – w zależności od wybranej oferty - refundują koszty leczenia zwierzęcia pokryte z własnych środków lub że leczenie zwierząt ma się odbyć w partnerskim gabinecie weterynaryjnym współpracującym z ZU (poza niecierpiącymi zwłoki przypadkami zagrażającymi życiu).

W umowach ubezpieczenia zastrzeżona jest możliwość weryfikacji dokumentacji oraz skierowania zwierzęcia na badania na koszt Zakładu Ubezpieczeń do lekarza weterynarii. Zakłady Ubezpieczeń niekiedy stawiają także dodatkowe wymagania np. okazanie książeczki zdrowia psa potwierdzającej posiadanie przez psa wymaganych szczepień. Przy roszczeniach z ubezpieczenia na wypadek zagubienia lub kradzieży zwierzęcia Zakłady Ubezpieczeń oczekują przedstawienia dowodu zgłoszenia ww. faktu właściwemu organowi np. Straży Miejskiej. W razie wątpliwości związanych z likwidacją szkody bądź decyzjami Zakładu Ubezpieczeń w zakresie ubezpieczeń zwierząt domowych (i nie tylko) zapraszamy do skorzystania z porad ekspertów Rzecznika Finansowego <https://rf.gov.pl/jak-pomaga-rzecznik-finansowy/porady/>.